

Svarīga informācija vecākiem un viņu bērniem par darbu vasaras mēnešos

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk - VID) atgādina, ka skolēniem, kuri vēlas strādāt vasaras mēnešos, un viņu vecākiem ir jāņem vērā vairāki nosacījumi, kas saistīti ar nodokļu maksāšanas kārtību un atvieglojumu par apgādībā esošām personām piemērošanu. Lai novērstu nepatīkamo situāciju, ka vecākiem valstij jāatmaksā bērna nodarbinātības laikā nepamatoti piemērotie nodokļu atvieglojumi, turpmāk tiklīdz skolēns uzsāks darba attiecības, bērna atrašanās vecāka apgādībā tiks automātiski pārtraukta. Savukārt pēc tam, kad skolēns būs pārtraucis strādāt, vecākiem pašiem bērns būs jāatjauno apgādībā. Atgādinām, ka no 2014.gada 1.jūnija tas ir izdarāms elektroniski, izmantojot VID EDS.

Nodokļu nomaksas nosacījumi ir atkarīgi no tā, kāds nodokļu režīms ir skolēna darba devējam – 1) vispārējais nodokļu maksāšanas režīms, 2) darba devējs ir mikrouzņēmuma nodokļa maksātājs vai 3) lauksaimnieks.

Vispārējā nodokļu maksāšanas režīma gadījumā, skolēnam sākot strādāt:

- no algas darba devējs maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli 24 % un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 34,09%.

10,50% darba ņēmēja sociālo iemaksu daļu darba devējs ietur no skolēna algas, savukārt 23,59 % sociālo iemaksu daļu darba devējs maksā no saviem līdzekļiem. Sociālās iemaksas neveic, ja skolnieks ir jaunāks par 15 gadiem;

- skolēnam, kurš ir nodarbināts vasaras mēnešos, ir tiesības algai piemērot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu 75 eiro apmērā;

Piemēram, ja saņemamā atlīdzība ir 350 eiro un ir piemērots neapliekamais minimums 75 eiro, tad skolēns pēc nodokļu nomaksas saņem 256,07 eiro.

Atgādinām, ka VID mājas lapā ir pieejams [algas kalkulators](#), ar kura palīdzību ikviens ātri un ērti var aprēķināt darba algas apmēru pēc nodokļu nomaksas.

- algas nodokļa grāmatiņa nav obligāta, bet tā dod tiesības darba devējam, aprēķinot nodokļus, piemērot skolēna algai neapliekamo minimumu 75 eiro.

Lai saņemtu algas nodokļa grāmatiņu, skolēnam jāvēršas VID ar iesniegumu algas nodokļa grāmatiņas saņemšanai. To var izdarīt gan elektroniski, izmantojot [Elektronisko deklarēšanas sistēmu](#) (EDS), gan papīra formā VID [klientu apkalpošanas centrā](#).

- vecākiem periodā, kamēr skolēns ir nodarbināts, drīkst piemērot atvieglojumu par apgādībā esošu personu 165 eiro apmērā tikai gadījumā, ja skolēna alga ir mazāka par 165 eiro mēnesī pirms nodokļu samaksas; ja alga ir lielāka, atvieglojumu piemērot nevar.
- tiklīdz skolēns uzsāks darba attiecības, apgādība tiks automātiski pārtraukta. Taču, ja skolēna ienākumi nepārsniegs 165 eiro mēnesī vai skolēns pārtrauks strādāt, vecākiem pašiem būs jāatjauno bērns apgādībā.

Ja skolēns vasaras laikā strādā pie mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja:

- no skolnieka ienākuma darba devējs - mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs - neietur sociālās iemaksas un iedzīvotāju ienākuma nodokli, bet tie veido daļu no mikrouzņēmumu nodokļa, ko darba devējs maksā no sava saimnieciskās darbības apgrozījuma;

Piemēram, ja saņemamā atlīdzība ir 350 eiro, tad summa, ko saņems skolēns, būs tie paši 350 eiro.

- periodā, kamēr skolēns ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieks, viņš nevar atrasties vecāku apgādībā un vecāku gūtajam ienākumam nevar tikt piemērots atvieglojums par apgādībā esošu personu 165 eiro apmērā;
- tiklīdz skolēns uzsāks darba attiecības mikrouzņēmumā, apgādība tiks automātiski pārtraukta.

Atgādinām, ka no 2014.gada 1.jūnija informācija par apgādībā esošām personām elektroniskajā algas nodokļa grāmatiņā personai jānorāda pašai, izmantojot EDS (algas nodokļa grāmatiņas sadaļā „Apgādājamie”, nospiežot spiedpogu „Pievienot apgādībā esošu personu”) vai arī iesniedzot par to paziņojumu papīra dokumenta veidā jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā.

Ja skolēns vasaras laikā saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu, strādājot lauku darbos (augļkoku, ogulāju un dārzeņu sējā vai stādīšanā, sējumu un stādījumu kopšanā, ražas novākšanā, augļu, ogu un dārzeņu):

- gūtajam sezonas laukstrādnieka ienākumam tiek piemērota nodokļa likme 15 %, bet ne mazāka kā 0,70 eirocenti katrā nodarbinātības dienā;

Piemēram, ja kopējā saņemamā atlīdzība par mēnesi ir 350 eiro un nevienā no dienām tā nav mazāka par 4,70 eiro, tad ienākums, ko saņems skolēns pēc laukstrādnieku ienākuma nodokļa nomaksas, būs 297,50 eiro.

- vecāki saglabā tiesības piemērot atvieglojumu par apgādībā esošo bērnu 165 eiro apmērā, ja bērns ir jaunāks par 18 gadiem un saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu.

Plašāka informācija gan par skolēnu darbu vasarā, gan par elektroniskajām algas nodokļa grāmatiņām pieejama VID mājaslapas sadaļā „[Elektroniskā algas nodokļu grāmatiņa](#)”, bet par sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokli - metodiskajā materiālā „[Sezonas laukstrādnieku ienākuma nodoklis](#)”.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām iedzīvotājus zvanīt uz VID Informatīvo tālruni 1898 (**pēc 2014.gada 3.jūlija - 67120000**), konsultēties ikvienā [VID klientu apkalpošanas centrā](#) vai arī sūtīt savu jautājumu, izmantojot VID mājaslapas sadaļu „[Uzdot jautājumu VID](#)”.

Informāciju sagatavoja:

VID Sabiedrisko attiecību daļas galvenā speciāliste

Evita Teice-Mamaja

tāl. 67028691, 26558389; e-pasts: komunikacija@vid.gov.lv;

twitter: @vid_gov_lv; facebook: www.facebook.com/vidgovlv